

Dokumentácia zvonov

rímskokatolíckeho farského kostola sv. Michala Archanjela v meste Nemšová



Základný kameň rímskokatolíckeho kostola bol položený 20. apríla v roku 1762. V minulosti bol sužovaný niekoľkými tragickými požiarimi. Jeden z nich sa v histórii spomína v roku 1915, kedy požiar zasiahol okrem samotného kostola aj značnú časť Nemšovej. Predpokladáme, že požiar v uvedenom roku 1915 roztopil všetky pôvodné zvony, umiestnené v kostolnej veži. Toho roku boli kostolu s najväčšou pravdepodobnosťou zadovážené dokopy až štyri nové zvony, vyhotovené v maďarskej Šoproni, konkrétne synmi zvonárskeho majstra Friedricha Seltenhofera, ako náhrada za tie, zničené spomínaným požiarom. Z tohto obdobia sa nám vo zvonovej komore dodnes zachovali celkom dva zvony. Pravdepodobne ostatné dva si zobrala na svedomie vojnová rekvirácia zvonov, prebiehajúca počas obdobia prvej svetovej vojny, kedy sa ich počet, nie len na tom našom území, výrazným spôsobom zdecimoval. V súčasnosti je vo veži farského kostola zavesená štvorica zvonov, s osou kyvu v smere strán severovýchod - juhozápad. Dva chýbajúce zvony boli kostolu prinavrátené v roku 1924. Odliate boli v trnavskej zvonolejárskej dielni Alojsa Kurbela.



Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odliatia:
460 kg	916 mm	as ¹	Alojs Kurbel, Trnava, 1924

Najväčší zvon kostolnej veže, zasvätený sv. Michalovi Archanjelovi, je zavesený v juhovýchodnom poli (bližšie k stredu) štvorpol'ovej oceľovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, spojenú so zalomeným oceľovým závesom. V hornej časti zvona je situovaná plastická linka s ryhou, oddeľujúca príklop od dookola obiehajúceho, opakujúceho sa florálneho ornamentu, v podobe gotických okien, s motívom medzi sebou krížiacich sa stoniek, listov a rozkvitnutých kvetov s piatimi lupeňmi. Na západnej strane drieku zvona je umiestnený reliéf, zobrazujúci postavu sv. Michala Archanjela s rytierskou prilbou na hlave, odetého v rytierskom zbroji, držiaceho vo svojej pravej ruke meč a v ľavej ruke obranný štít. Náprotivná strana drieku je dekorovaná trojriadkovým latinským nápisom s datujúcim zakončením:

IN. HON. S. / MICHAELIS ARCHANGELI / 1924. (v preklade: Na počesť sv. Michala Archanjela.)

Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený štvoricou plastických liniek, pričom druhá plastická linka z vrchu je na rozdiel od zvyšných troch hrubá a oblá. Medzi spodnou dvojicou plastických liniek nájdeme dookola obiehajúci, opakujúci sa florálny ornament s motívom špirálovito-zatočenej stonky s listami. Na východnej strane úderového venca sa nachádza signujúci nápis, opäť v latinskom jazyku:

FUDIT ALOISIUS KURBEL TYRNAVIAE (v preklade: Odliat Alojs Kurbel v Trnave.)

Spodný lem nápisu pozostáva z jednej plastickej linky, pokračujúcej do stratená. Zvon má padajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom lineárneho bezdotykového motora.



ANGELI

TERRAVIAE

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odlitia:
260 kg	757 mm	c ²	synovia Friedricha Seltenhofera, Šopron, 1915

Prostredný zvon, zasvätený sv. Antonovi Paduánskemu, visí v severozápadnom poli (bližšie k stredu) štvorpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, ktorá je spojená so zalomeným oceľovým závesom. Pod príklopom zvona sa medzi dvojicou plastických liniek nachádza dookola obiehajúci, opakujúci sa florálny ornament s motívom esovito-ohýbanej stonky a rozkvitnutých kvetov s piatimi lupeňmi. Nižšie, pod spodnou plastickou linkou, je umiestnený ďalší dookola obiehajúci, opakujúci sa neo-gotický ornament, inšpirovaný gotickou ornamentikou a jej prvkami. V jednotlivých častiach tohto ornamentu sú opäť zakomponované rozkvitnuté kvety. Na západnej strane drieku zvona je situovaný reliéf, zobrazujúci sv. Antona Paduánskeho, odetého v mníšskom habite, držiaceho vo svojej pravej ruke malého Ježiška a v ľavej ruke kyticu ľalií. Pod reliéfom nájdeme sprievodný jednoriadkový maďarský nápis s datujúcim zakončením:

PADUAI SZ. ANTAL KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK 1915.

(v preklade: Sv. Anton Paduánsky, modli sa za nás.)

Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený radom za sebou dookola obiehajúcich, opakujúcich sa, vyrastajúcich neo-gotických plastík v podobe gotickej ornamentiky. Úderový veniec zvona disponuje nápisovou páskou, lemovanou dvojicou plastických liniek, ktorej obsah je zo západnej strany tvorený signujúcim maďarským nápisom:

**SELTENHOFER FRIGYES FIAI CS. [császári] ÉS M. [magyar]
K. [királyi] UDVARI HARANGÖNTŐK SOPRONBAN.**

Tento maďarský nápis nám v preklade hovorí, že zvon odliali synovia Friedricha Seltenhofera, cisársko-maďarskí, kráľovsko-dvorní zvonolejáři v Šoproni. Na náprotivnej strane nápisovej pásky úderového venca je uvedené aj výrobné číslo zvona: **3285. SZ.** Zvon má padajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom lineárneho bezdotykového motora.





32854 SZ

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odliatia:
126 kg	596 mm	f ²	Alojs Kurbel, Trnava, 1924

Malý zvon, zasvätený sv. Jánovi Nepomuckému, visí v severozápadnom poli štvorpoľovej oceleovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, spojenú so zalomeným oceľovým závesom. V hornej časti zvona je situovaná ryha, oddeľujúca príklop od dookola obiehajúceho, opakujúceho sa florálneho ornamentu, v podobe gotických okien, s motívom medzi sebou krížiacich sa stoniek, listov a rozkvitnutých kvetov s piatimi lupeňmi. Na západnej strane drieku zvona je umiestnený reliéf, zobrazujúci postavu sv. Jána Nepomuckého, odetého v kňazskom rúchu, držiaceho vo svojej ľavej ruke kríž s ukrižovaným Ježišom Kristom. Svoju pravú ruku má priloženú na hrudi. Opačná strana drieku je dekorovaná dvojriadkovým latinským nápisom s datujúcim zakončením:

IN. HON. S. JOANNIS NEP. / 1924. (v preklade: Na počesť sv. Jána Nepomuckého.)

Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený trojicou plastických liniek, pričom prostredná plastická linka je na rozdiel od zvyšných dvoch hrubá a oblá. Pod nimi nájdeme dookola obiehajúci, opakujúci sa florálny ornament s motívom špirálovito-zatočenej stonky s listami. Na východnej strane úderového venca sa nachádza signujúci nápis, opäť v latinskom jazyku:

FUDIT ALOJSIUS KURBEL TYRNAVIAE (v preklade: Odlial Alojs Kurbel v Trnave.)

Zvon má padajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom lineárneho bezdotykového motora.

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odliatia:
25 kg	348 mm	cis ³	synovia Friedricha Seltenhofera, Šopron, 1915

Najmenší zvon kostolnej veže, prezývaný aj ako zvon "umieračik", je zavesený v juhovýchodnom poli štvorpoľovej oceleovej zvonovej stolice. Disponuje tanierovou korunou, spojenou s rovným oceľovým závesom. Ten je uchytený pomocou pružiny o oceľovú konzolu nad zvonom, a tak je teda jeho výkyv čiastočne limitovaný. Pod príklopom zvona sa nachádza dookola obiehajúci, opakujúci sa, vyrastajúci florálny ornament, s rastlinným motívom, lemovaný dvojicou plastických liniek. Na južnej strane drieku zvona nájdeme reliéf, zobrazujúci ukrižovaného Ježiša Krista na kríži. Na náprotivnej strane drieku je v obdĺžnikovom olemovaní, s ozdobným florálnym orámovaním, umiestnený lejársky erb, obsahujúci dvojriadkový signujúci nápis v maďarskom jazyku:

SELTENHOFER F. [Frigyes] FIAI / SOPRON (v preklade: Synovia Friedricha Seltenhofera, Šopron.)

Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený dvojicou plastických liniek. Úderový veniec zvona je dekorovaný plastickou linkou, nad ktorou je z dvoch svetových strán daná dvojica informačných nápisov. Datujúci nápis, situovaný z južnej strany úderového venca: **1915.** a nápis, tvorený výrobným číslom, nachádzajúci sa zo severnej strany úderového venca: **3287. SZ.** Zvon má lietajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom klasického elektromotora s reťazovým prevodom.



S. JOANNIS
1926

S. JOHANNIS KURBEL-TURNE



Zdokumentoval, spracoval a nápisy preložil: Ľubomír Fusko
Asistencia: Barbora Zvrškovcová, Matúš Sedlák, Ján Marichel, Michal Jakubec

Dokumentácia zvonov rímskokatolíckeho farského kostola sv. Michala Archanjela v Nemšovej bola zrealizovaná dňa **1. mája** v roku **2021**, vďaka súhlasu a pomoci vdp. kaplána **Mgr. Dominika Ondriaša** a vdp. dekana-farára **Mgr. Jána Smolku**.